

SPRAWOZDANIE

Zespołu ds. parków kulturowych z realizacji zadań w 2023 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań sporządzono na podstawie § 4 pkt 11 Zarządzenia Nr 2111/2020 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. parków kulturowych (z późn. zm.). Zespół zobligowany jest do sporządzenia sprawozdania z realizacji zadań, o których mowa w § 2. 1. Zarządzenia tj.:

- 1) monitorowanie właściwego stosowania przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskie jednostki organizacyjne uchwał o utworzeniu parku kulturowego oraz związanych z nimi aktów kierowania i procedur;
- 2) przygotowywanie (z własnej inicjatywy) oraz rozpatrywanie wniosków pochodzących z komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskich jednostek organizacyjnych, w sprawie zmiany treści uchwał o utworzeniu parku kulturowego oraz związanych z nimi aktów kierowania i procedur;
- 3) ustalanie kierunków działania komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskich jednostek organizacyjnych w celu realizacji uchwał o utworzeniu parku kulturowego oraz wskazań planów ochrony parku kulturowego;
- 4) koordynacja bieżącej współpracy z podmiotami i instytucjami w zakresie funkcjonowania parków kulturowych;
- 5) reagowanie na nieprawidłowości, zagrożenia bądź utrudnienia pojawiające się w obszarach parków kulturowych oraz przygotowywanie propozycji rozwiązań;
- 6) przygotowanie, na wniosek komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskich jednostek organizacyjnych, opinii i wyjaśnień dotyczących interpretacji zapisów uchwał o utworzeniu parku kulturowego;
- 7) inicjowanie nowych rozstrzygnięć służących funkcji i ochronie parków kulturowych.

W skład zespołu, zgodnie z zarządzeniem PMK nr Nr 2111/2020 (z późn. zm.) wchodzi:

Przewodniczący Zespołu:

- 1) Antoni Fryczek - Sekretarz Miasta Krakowa;

Zastępczyni Przewodniczącego:

- 2) Katarzyna Piotrowska - Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego;

Członkowie Zespołu:

- 3) Robert Piaskowski - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury;
- 4) Tomasz Popiołek - Wydział Spraw Administracyjnych;
- 5) Alicja Bała-Kośmider - Wydział Architektury i Urbanistyki;
- 6) Katarzyna Gądek - Wydział ds. Turystyki;
- 7) Tomasz Wadowski - Wydział Planowania Przestrzennego;
- 8) Michał Mikołajczyk - Wydział Miejskiego Inżyniera Ruchu;
- 9) Jerzy Zbiegień - Miejski Konserwator Zabytków;
- 10) Agnieszka Zadak - Zarząd Dróg Miasta Krakowa;
- 11) Zbigniew Ulman - Straż Miejska Miasta Krakowa;

- 12) Anita Wójcik - Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie;
- 13) Łukasz Franek - Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie;
- 14) Łukasz Pawlik - Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie;
- 15) Agnieszka Łakoma - Plastyk Miasta.

Zespół ds. parków kulturowych

Zespół ds. parków kulturowych spotkał się w 2023 r. w dniu 3 października. Na spotkaniu omówiono następujące kwestie:

1. **Park Kulturowy Stare Miasto, uchwała Nr CXV/1547/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2010r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego Stare Miasto.**

- ❖ Zwrócono się do kierownictwa Straży Miejskiej o wzmożenie kontroli w zakresie funkcjonowania pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym, świadczących usługi przewozu osób na terenie PKS. Bieżący monitoring wykazał, iż pojazdy świadczące usługi często nie posiadały identyfikatorów lub bocznych tablic z nazwą firmy, co jest niezgodne z przepisami.

2. **Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem, uchwała Nr LXXXIII/2368/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 roku w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem.**

- ❖ Cykliczny monitoring PK Kazimierz ze Stradomiem wykazał, że oczekiwane jest wzmocnienie działań kontrolnych prowadzonych m.in. przez Straż Miejską, w odniesieniu do prowadzących działalność usługową przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych. Być może nieprawidłowości są wynikiem przyzwyczajenia przedsiębiorców, którzy dotychczas świadczyli usługi przewozu osób bez wymaganych wjazdówek.

3. **Park Kulturowy Nowa Huta, uchwała Nr XXIX/757/19 Rady Miasta Krakowa z 28 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Nowa Huta.**

- ❖ Nowelizacja uchwały w sprawie utworzenia Parku Kulturowego Nowa Huta wraz informacją o zakończonych konsultacjach społecznych oraz o zgłaszanych postulatach (zagadnienie klimatyzatorów i OZE). Przedstawiono plan działań związanych z prowadzoną nowelizacją, zakres zmian jakie są zaproponowane w uchwale oraz zakres postulatów i uwag, które wpłynęły w związku z prowadzonymi konsultacjami. Zespół pochylił się nad zapisami, które okazały się najbardziej problematyczne tj. montażem urządzeń klimatyzujących oraz montażem kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych (zapis ten został wprowadzony na wniosek WUOZ).

Rekomendowane przez Zespół jest pozostawianie regulacji, dotyczących sytuowania klimatyzatorów, paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych, niemniej należy przeformułować ich brzmienie. Należy mieć także na uwadze zmieniającą się technologię w kontekście odnawialnych źródeł energii.

Zaproponowano zapis zakazujący sytuowania klimatyzatorów, paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych na elewacjach budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków oraz znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w sposób widoczny z przestrzeni publicznej z poziomu przechodnia.

Pod rozważę została poddana kwestia wprowadzenia regulacji odnoszących się do sytuowania automatów przechowujących przesyłki (paczkomatów) na terenie Parku Kultu-

rowego Nowa Huta. Zespół zdecydował, że powyższe kwestie nie powinny być regulowane uchwałą o parku kulturowym. Obecnie wydaje się, iż zapisy tzw. uchwały krajobrazowej oraz zgody konserwatorskie i architektoniczno-budowlane, które są niezbędne do posadowienia paczkomatu na terenie wpisanym do rejestru zabytków, są wystarczające.

4. Park Kulturowy Podgórze z Krzemionkami, uchwała kierunkowa RMK Nr CIX/1642/14 w sprawie zamiaru utworzenia parków kulturowych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków pn.: „Park Kulturowy Nowa Huta” oraz „Park Kulturowy Stare Podgórze z Krzemionkami”.

- ❖ Omówiono kwestie dot. prac nad utworzeniem kolejnego Parku Kulturowego Stare Podgórze z Krzemionkami – w tym granicy obszaru i przetargu na Plan Ochrony. W 2023 dwukrotnie przeprowadzono postępowanie przetargowe na: „Sporządzenie projektu planu ochrony Parku Kulturowego Stare Podgórze z Krzemionkami”. W żadnym z tych postępowań nie złożono oferty. Pod dyskusję Zespołu poddano potrzebę utworzenia kolejnego parku oraz granic w jakich miałby zostać utworzony. W związku z faktem, że od momentu przyjęcia przez RMK uchwały kierunkowej Nr CIX/1642/14 w sprawie zamiaru utworzenia parków kulturowych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków pn.: „Park Kulturowy Nowa Huta” oraz „Park Kulturowy Stare Podgórze z Krzemionkami”, uwarunkowania znacząco się zmieniły (funkcjonuje tzw. uchwała krajobrazowa) przed utworzeniem kolejnego parku kulturowego konieczna jest właściwa analiza zakresu regulacji, które można wprowadzić, a które nie powielająby kwestii będących przedmiotem regulacji w tzw. uchwale krajobrazowej. Ważne jest to również w kontekście wzajemnych relacji obu aktów prawa miejscowego. Podniesiono również kwestię zmieniających się stosunkowo często zasad sytuowania nośników reklamowych na tym obszarze i kosztów z tym związanych, wynikających z zapisów różnych aktów prawa miejscowego (plan miejscowy -> uchwała krajobrazowa -> park kulturowy). Zespół rekomenduje aby po wykonaniu analizy, ewentualne utworzenie parku kulturowego zawęzić do obszaru Starego Podgórza (bez Zabłocia). Ważne jest również, aby odłożyć prace nad kolejnym parkiem kulturowym do zakończenia prac związanych z nowelizacją tzw. uchwały krajobrazowej, tak aby nie powielać zapisów oraz nie tworzyć konfliktów wewnętrznych pomiędzy aktami prawa miejscowego.

5. Organizacja konkursów dotyczących świadczenia usług przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych w obszarach parków kulturowych.

- ❖ Zespół ds. parków kulturowych poddał pod dyskusję temat organizacji przyszłorocznych konkursów dla pojazdów wolnobieżnych oraz poruszył sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem świadczenia usług przewozu za pomocą tzw. meleksów PK Stare Miasto oraz PK Kazimierz ze Stradomiem. Docelowo, wg. Zespołu należy dążyć do usprawnienia tj. „centralizacji” obsługi przedsiębiorców prowadzących działalność dotyczącą świadczenia usług przewozowych przy wykorzystaniu pojazdów wolnobieżnych wraz z przekazywaniem zainteresowanym w jednym miejscu pełnej, adekwatnej do stanu faktycznego informacji. Dzięki skupieniu w jednym miejscu kwestii organizacyjnych, informacyjnych, egzekwowania wdrażania działań (np. w przypadku unieważnienia identyfikatora uprawniającego do wjazdu w obszar parku kulturowego) możliwe byłoby kompleksowe i bardziej efektywne zarządzanie dwoma obszarami parków kulturowych.
- ❖ Podczas spotkania Zespołu ustalono, iż w konkursach na świadczenie usług przewozowych przez pojazdy wolnobieżne zostanie uwzględniony, podobnie jak w roku ubiegłym,

miesiąc produkcji pojazdu, który decyduje o pierwszeństwie wyboru w przypadku, gdy większa liczba pojazdów ma jednakową punktację, a niezbędne jest uzupełnienie limitu ustalonej liczby identyfikatorów. Powyższe ustalenie jest zgodne z intencją podtrzymania w kolejnych edycjach ww. konkursów czytelnych i niezmiennych zasad regulaminów konkursów.

6. Lokalizacja słupów plakatowo-reklamowych w obszarach parków kulturowych.

- ❖ Omówiono problematykę słupów plakatowo-reklamowych tzw. okrągłaków na terenie Parków Kulturowych – w kontekście ich legalności i ich ewentualnego usuwania.
- ❖ Przedstawiono informację o kilkunastu nielegalnych „okrągłakach”, znajdujących się na terenach ZDMK w parkach kulturowych. ZDMK poinformował również o możliwych sposobach działania w zakresie nielegalnych „okrągłaków” i różnych trudnościach z tym związanych. Ponadto przekazano informację o planowanych działaniach jednostki, polegających na usuwaniu nielegalnych okrągłaków.

***

Poszczególne wydziały UMK i MJO realizują zadania wynikające z uchwał o powołaniu parków kulturowych, zgodnie z kompetencjami. Bieżącą koordynację spraw i monitoring realizacji uchwał o powołaniu parków kulturowych prowadzi **Referat ds. Parków Kulturowych**, funkcjonujący w strukturach Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK od 2017 roku pn. Referat ds. Dziedzictwa Kulturowego, Parków Kulturowych i Estetyki Miasta (wcześniej działania podejmowane były w ramach Referatu ds. Dziedzictwa).

Działania Referatu ds. Parków Kulturowych w 2023r.

Kontrole przestrzegania zapisów uchwał o parku kulturowym odbywały się w formie wizji lokalnych dokonywanych przez pracowników Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w formie patroli i interwencji funkcjonariuszy Straży Miejskiej. W ramach swoich kompetencji, kontrole wykonywali również przedstawiciele innych wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych, współpracujących z Wydziałem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w którego strukturze znajduje się Referat ds. Parków Kulturowych, koordynujący zadania wynikające z wymienionych powyżej uchwał.

W ciągu roku sprawy wymagające bieżącego działania były konsultowane w trybie roboczym z przewodniczącym Zespołu. Były również organizowane, w miarę potrzeb, spotkania w ograniczonym składzie zespołu, poświęcone wybranym, pojedynczym kwestiom (np. spotkania dotyczące konkursów na obsługę ruchu turystycznego za pomocą pojazdów wolnobieżnych w parkach kulturowych, funkcjonowania ogródków gastronomicznych w obszarze PK Kazimierz ze Stradomiem, utworzenia PK Podgórze z Krzemionkami).

Zakończenie rocznego „okresu dostosowawczego”, przewidzianego w uchwale o Parku Kulturowym Kazimierz ze Stradomiem

W związku z zakończeniem rocznego „okresu dostosowawczego”, przewidzianego w uchwale o Parku Kulturowym Kazimierz ze Stradomiem, przypadającym na dzień 31 sierpnia 2023 r., intensyfikowano działania informacyjne, promocyjne oraz wyjaśniające i przypominające reguły

obowiązujące na obszarze objętym szczególną ochroną. Należy przypomnieć, że w Wydziale Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sierpniu 2022 r. uruchomiono specjalną infolinię dedykowaną problematyce Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem. Pracownicy Referatu ds. Parków Kulturowych na prośbę przedsiębiorców, czy mieszkańców, ale także w ramach monitoringu obszaru PKKS uczestniczyli na bieżąco w wizjach lokalnych i konsultacjach w terenie, wyjaśniając ewentualne problematyczne kwestie. Ponadto ww. Referat kierował pisma przypominające i informujące o obowiązujących przepisach do przedsiębiorców działających na terenie PPKS. Zwrócono się z prośbą o rozpowszechnienie informacji o pełnym obowiązywaniu ww. przepisów również do Miejskich Instytucji Kultury. Straż Miejska Miasta Krakowa, w ramach realizacji swoich działań, dystrybuowała dodatkowo broszurę informacyjną.

Zintegrowane Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa

W 2023 roku odbyło się **29 spotkań zespołu** Zintegrowanego Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa (głównie w formie on-line) oraz kilka wizji lokalnych związanych z realizowanymi wydarzeniami, w tym przedsięwzięciami o charakterze wystawienniczotargowym, mających na celu m.in. analizę jakości oraz proporcji wystawianego asortymentu a także zgodność aranżacji przestrzeni wystawienniczo-ekspozycyjnej z wypracowanymi w ostatnich latach standardami estetycznymi i ekologicznymi. Centrum Dziedzictwa w 2023 roku **zaopiniowało łącznie 277 przedsięwzięć** (z których 227 zostało zorganizowanych na terenach objętych parkami kulturowymi: Stare Miasto, Nowa Huta oraz Kazimierz ze Stradomiem).

Pamiątki z Krakowa

Referat ds. Parków Kulturowych organizował również spotkania dotyczące pamiątek z Krakowa. Celem spotkań było obranie kierunku działań prowadzących do podniesienia jakości „pamiątek z Krakowa”. Dyskutowano na temat jakości sprzedawanych produktów, ich pochodzenia, użytego materiału oraz sposobu wytwarzania. Kolejnym poruszonym i równie ważnym zagadnieniem była estetyka przestrzeni kramów w hali Sukiennic oraz stoisk zlokalizowanych na płycie Rynku Głównego. Podniesienie jakości pamiątek z Krakowa, postawienie na ich ekskluzywność oraz zadbanie o przestrzeń ekspozycyjną kramów i estetykę stoisk, jest ważnym aspektem w tworzeniu i podtrzymywaniu wysokiej jakościowo marki Krakowa.

Działalność artystów ulicznych

Zespół Zadaniowy ds. weryfikacji artystów ulicznych działających na terenie Parku Kulturowego Stare Miasto w 2023 roku spotkał się **sześciokrotnie**. Ilość prezentacji artystycznych na terenie Starego Miasta uległa znacznemu zmniejszeniu, w porównaniu do lat przed pandemią i konfliktu w Ukrainie. W ciągu całego 2023 roku Zespół ocenił prezentacje **50 artystów**, negatywnie opiniując 4 wnioski.

Konkursy ofert na świadczenie usług przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym w obszarach Parków Kulturowych

W 2023 roku rozstrzygnięte zostały dwa konkursy ofert na świadczenie usług przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym w obszarach parków kulturowych.

Pierwszy konkurs dotyczył Parku Kulturowego Stare Miasto, w którym **wybrano 50 pojazdów**, które otrzymały identyfikatory. Drugi konkurs – przeprowadzony został po raz pierwszy

w ramach nowopowstałego Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem. W wyniku konkursu **wybrano 30 pojazdów**, dla których przyznano identyfikatory.

***

Podsumowanie

Reasumując 2023 rok należy podkreślić, że działania podejmowane w związku z zarządzaniem Parkiem Kulturowym Stare Miasto, Parkiem Kulturowym Nowa Huta oraz Parkiem Kulturowym Kazimierz ze Stradomiem były realizowane planowo, kontrole przestrzegania zapisów uchwał o parku kulturowym odbywały się w formie wizji lokalnych dokonywanych przez pracowników Referatu ds. Parków Kulturowych, wchodzącego w strukturę Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w formie patroli i interwencji funkcjonariuszy Straży Miejskiej. Jak co roku, w ramach swoich kompetencji, kontrole wykonywali również przedstawiciele innych wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych, współpracujących z Wydziałem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, koordynujących zadania wynikające z wymienionych powyżej uchwał, będących członkami Zespołu Zadaniowego ds. parków kulturowych. Należy również wspomnieć o kontynuacji programu City Helpers, przeprowadzonego przez Krakowskie Forum Kultury przy udziale finansowym Wydziału ds. Turystyki oraz merytorycznej współpracy z Wydziałem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który trwał od 16 czerwca do 31 sierpnia 2023 r., jako projekt wspierający m.in. monitorowanie przestrzegania przepisów obowiązujących w obszarze PK Stare Miasto oraz PK Kazimierz ze Stradomiem. Dodatkowo, po zakończeniu programu City Helpers, na zlecenie Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego zawarto umowę z firmą zewnętrzną na wsparcie prowadzonych działań dotyczących monitorowania obszarów, na których obserwowana jest największa ilość negatywnych zjawisk naruszających lokalne prawo i na których jednocześnie obowiązują powyższe uchwały. Dokumentacja wszelkich naruszeń, była cyklicznie przekazywana do odpowiednich służb, w celu podjęcia niezbędnych działań.